

Καὶ εἶτανε σὰ νὰ τὴ μόλευε τὴ σιγαλιά
τὴν παρθένα μὴ βλαστήμια.
Γέλοια ἀλάλαζαν· δὲν ξάνοιγες
Λύσσας ἂν ἀφροίσματα εἶτανε,
Ἦ ἂν ξεχύματα χαρᾶς.
Πίσω ἀπὸ τὸ πύκνωμα τῆς βατουριάς
Πόθοι, ἀκράτῃτοι σατράπες,
Λάγνα ταίριαζαν—τὸ μάντευες—
Μὲ ξεδιάντροπες ἀγάπες.

Κι ἄλλοι σὰν ἀπὸ μὴν ἀσθυστὴ
Δίψα ποῦ τοὺς εἶχε κάμει
Κάποια ἀχόρταγα στοιχεῖα,
Στέκαν ἀκρὴ στὸ ποτάμι
Σὰ νὰ ριζοβόλουν ἐκεῖ,
Καὶ γυρεύαν τὸ ξεδίψασμα
Σκύβοντας μὲ τὴν πιάλιν,
Πότε μὲ τὸ στόμα ὀλοσκυφτοί.
Κι ἄλλοι ἀπὸ νὰν ἔπνο, ποῦ ἔλεγε
Εἶναι ἀξύπνητος, δευτῶ,
Κοίτονταν ὅπου τοὺς ἔδεσε
Καὶ ὅπως εἶχανε βρεθῇ,
Καὶ σπῆς χέρσας γῆς τὴν ἀγκαλιά,
Καὶ στὰ μαλακώτατα χορτάρια,
Καὶ εἶχανε τὰ σκίνα γιὰ κλινάρια,
Τὰ στουρνάρια γιὰ προσκέφαλα·
Καὶ εἶτανε στὶς ἀκρορρευματιές,
Καὶ εἶτανε σὲ ὄχτους καὶ σὲ τράφους.
Καὶ εἶτανε ὡς μπαλσαμωμένοι
Καὶ ἀλυσωτοὶ νεκροὶ καὶ λυτρωμένοι
Καὶ ἀπὸ πάθια καὶ ἀπὸ τάφους·
Καὶ ἦτανε σὰ νὰ ταξίδευαν
Πατρικὰ συντροφιστοὶ
Ἀπὸ Χάρον εὐεργέτη
Σὲ μὴ νέαν ἀμίλητη ζωή.
Ὁρθοστυλῶτες, ἀπόκοτες,
Μάντισσες λαοπλάνες,
Εἶχανε τὴ γύμνια σὰ ζητιάνες,
Καὶ εἶχανε τὰ μάτια σὰν ἀγάμματα,
Καὶ εἶχανε τὰ μάτια χωρὶς βλέμματα,
Γιατὶ ἔλειπαν οἱ ματιές τους πρὸς μαντέματα
Δυσκολοξεδιάλυτα,
Πρὸς ἀπόσκεπες λείπανε Μοῖρες·
Καὶ στὰ μεγαλόπρεπα κορμιά
Τὰ κουρέλια ἀεροκυμνίτιζαν
Σὰν πορφύρες!

Καὶ εἶταν εἶταν οἱ θαρμένοι

Ἀπὸ κάθε ἀνεμοτάραμα,
Καὶ εἶταν ἀπὸ τὰ λιονύρια
Τῶν ἐρήμων οἱ ψημένοι,
Καὶ τὰ συντριμένα εἶταν κορμιά
Ἀπὸ κόπους καὶ ἀπὸ κόπους,
Καὶ εἶταν οἱ ψυχὲς ποῦ πέρασαν
Ἀγγιχτες κι ἀπαρκάλεστες
Ἀπὸ τόπους καὶ ἀπὸ τόπους,
Καὶ εἶτανε μὴς ἀγρίας ἀνοιξῆς
Μηνυτάδες διαβατάρικοι,
Μαῦρα χελιδόνια,
Καὶ εἶχανε κελεύθισμα τάνιθεμα
Καὶ φωλιές τὰ καταφρόνια
Καὶ εἶταν ὅλ' οἱ χαλκοπράσινοι,
Κ' εἶταν ὅλ' οἱ ἀφωρισμένοι,
Κ' οἱ ἐρμωσπίτες κ' οἱ ἀλλόφυλοι,
Καὶ ὅλ' οἱ πλάνοι καὶ ὅλ' οἱ ξένοι.
Κι ὅλοι ὅσοι τοὺς ντρέπεται τὸ φῶς,
Κι' ὅσοι σὰν τοὺς βλέπῃ ἡ μέρα
Τὴ φωτόλουστη ὀψη κρύφτει·
Καὶ εἶταν ὅλοι οἱ γύφτοι, οἱ γύφτοι.
Ἀπὸ πέρα πέρασμα γιὰ πέρα.
Νύχτα ἀνάβει, νύχτα ὀλογυρνᾷ,
Ἐξω κ' ἔξω ἀπ' τὸ λιμάνι,
Νύχτα σβύνει στὰ βαθειὰ νερά
Σὰν ἀπὸ αἶμα πυροφάνι...

Καὶ εἶταν οἱ καιροὶ ποῦ ἀτίναχτο
Μέγα ἀστροπελέκι, κίτι
Πρωταγρίκητον ὡς τότε καὶ ἀνιστόριστον,
Ἀπ' τὴν Ἀσπρὴ θάλασσα ὡς τὸ Δούναβη
Καὶ ἴσα πέρα ἀπὸ τὰ πόδια τοῦ Εὐφράτη
Κρέμουνταν ἀπάνω ἀπὸ τὸν κόσμον,
Κάψαλα καὶ στάχτη νὰ τὸν κάμῃ,
Καὶ λιγοθυμοῖσ' ἡ Ἀνατολή,
Κ' ἔτρεμεν ἡ Δύση σὰν καλὰ μιν.
Καὶ εἶταν οἱ καιροὶ ποῦ ἡ Πόλις
Πόρνη σὲ μετάνοιες ξενυχτοῦσε,
Καὶ τὰ χερια τῆς δεμένα τὴ κρατοῦσε,
Καὶ καρτέρει' ἕνα μαῦρο μακελλάριον.
Καὶ ξολοθρεμὸς ὁ μακελλάριος·
Ροῦσσοι, Νορμαννοὶ, Βουργάριοι, Καταλάνοι,
Κι ὁ Χριστιανομάχος ὁ Σαρρακηνὸς,
Κι ὁ Οὐγκαρέζος, ὁ τεράστιος καθαλλάριος,
Πιὸ ἀπαλὰ μπροστά του δειχνόνταν
Κάθε μὴ φυλὴ, κάθε σεισμὸς.
Καὶ οἱ καιροὶ σημείωναν ἀκόμα
Φοβερώτατα σημεῖα,

Καὶ δὲν ἔμειν' ἕνα στόμα
Ποῦ νὰ μὴν ψιθύριζε χλωμὸ
Σοφοῦ κάποιου βασιλιά χρησμὸ,
Μιὰν ὀλέθρου προφητεία.
Κ' ἔβρεξε βροχὴ ἀπὸ αἶμα,
Κι ἀεροφύτρωσαν ἐφ' αὐτὰ πύρινοι στύλοι,
Κ' ἕνα χέρι ἀσώματον ἐδγῆκε,
Κ' ἔλεγε, τοὺς φύλαγε καρτέρι,
Καὶ τοὺς ξέφτισε σὰ νὰ ἦταν ἀπὸ γνέμα.
Καὶ τὰ ξωτικά καὶ οἱ πειρασμοὶ
Ἀπὸ τὴ νυχτιὰ κι ἀπὸ τὸν ἥδη
Ξαπολύθηκαν καὶ ζούσανε
Μὲ τὸν ἀνθρώπον ὁμάδι.

—ΕΝΑ ΚΟΜΜΑ ΔΙΧΩΣ ΑΡΧΗΓΟ

ΑΠΟ τὸ ἀρθρο τῆς περασμένης Κυριακῆς—τὸ
λίγο πικρὸ καὶ ἀρὸ ἀρθρο,—τόμολογοῦμεν
—ἀλλὰ καὶ δικαιοτατο—ἀπὸ τὸ ἀρθρο, τὸ ὁ-
ποῖον δὲν ἐχτυποῦσε πρόσωπα, ἀλλὰ τὴν Ἀναρ-
χία, πολλοὶ τὸ φανταστήσανε καὶ τὸ πίστεψαν
ἀκόμη. πῶς ὁ «Νουμάς» ἦταν ὑπουργικὸς, ἦ-
γουν δεμένος σὰν τεταχὲς τοῦ πετρελαίου στὴν
εὐρὰ τοῦ Θεοτοκικοῦ κόμματος.

Εὐτυχῶς γιὰ μᾶς, τίποτε τέτοιον δὲν συμ-
βαίνει. Ἄν ἐχῇ κανένας τὴν ὑπομονὴ καὶ τὸ
ἐνδιαφέρον νὰ ξεφυλίσῃ τὸ «Νουμάς», ὁ ὁποῖος
μὲ τὸ φύλλον αὐτὸ κλείνει μὴ ἐξαμηνία, θὰ
ἰδῇ ὅτι ὁ κ. Δηλιγιάννης ἐχτυπήθηκε, ὅταν ἔ-
πρεπε νὰ χτυπηθῇ, κ' ἐπαινέθηκε, ὅταν ἔπρεπε
νὰ ἐπαινέθῃ.

Ἄν τὰ χτυπήματα τώρα ἦτανε περισσό-
τερα ἀπὸ τοὺς ἐπαίνους, τὸ φταίξιμο δικό του
εἶνε. Ὁ «Νουμάς» τίς πράξεις του ἔκρινε, καὶ
δυστυχῶς οἱ πράξεις του δὲν ἦτανε ὅλες, οὐτε
κὰν οἱ περισσότερες, καλές.

ΑΝΑΡΧΙΑ ὁ κ. Θεοτόκης δὲν ἐζήτησε ποτέ.
Ἕνα λοιπὸν, στὸ ἐνεργητικὸ του. Μὲ τοὺς
θεσμοὺς καὶ μὲ τὸ Σύνταγμα, ταχυδαχτυλουργι-
κὰ παιγνίδια δὲν ἔκανε. Δύο, στὸ ἐνεργητικὸ

ΕΠΙΦΥΛΛΙΣ „ΝΟΥΜΑΣ“

ΛΟΥΚΙΑΝΟΥ

ΤΙΜΩΝΑΣ Ο ΜΙΣΑΝΘΡΩΠΟΣ

ΜΕΤΑΦΡΑΣΜΕΝΟΣ ΑΠΟ ΤΟΝ

ΗΛΙΑ Π. ΒΟΥΤΙΕΡΙΔΗ

Φιλιάνης. Πῶ, πῶ ἀδιαντροπία! Τώρα τὸν ξέ-
ρεστε τὸν Τίμωννα; τώρα ὁ Γναθωνίδης εἶναι γνῶ-
ριμος καὶ φίλος γιὰ τὸ φαγοπότι; Λοιπὸν καλὰ τὰ
παθε σὰν ἦταν τόσο ἀχάριστος. Μὰ ἐμεῖς οἱ πα-
λιοὶ φίλοι καὶ συνομιλήτορες στὰ νεῖατά μας καὶ συν-
δημότες ἐρχόμαστε ἡσυχα γιὰ νὰ μὴ φανοῦμε, ὅτι
σὰν θεριὰ περτοῦμε ἀπάνου σου. Σὲ χαιρετῶ, ἀφέν-
τη, καὶ κοίτα νὰ φυλαχτεῖς ἀπ' τοὺς πανάθλιους
αὐτοὺς κόλακες, ποῦ μόνο γιὰ τὸ φατ εἶνε καλοὶ καὶ
στὰλλα δὲν παραλλάζουν καθόλου ἀπ' τὰ κοράκια.
Δὲν πρέπει νὰ πιστέψεις πιά κανέναν ἀπ' τοὺς ση-

μερινούς ἀνθρώπους· ὅλοι εἶνε ἀχάριστοι καὶ κακοί.
Κ' ἐγώ, ἐνὸς σούφερα ἕνα τάλαντο νὰν τῶχεις γιὰ
τίς πρώτες ἀνάγκες σου, ἔμαθα τώρα κοντὰ στὸ
δρόμο, πῶς ἔγινες πλούσιος μ' ἀμέτρητα πλούτη.
Ἦρτα λοιπὸν γιὰ νὰ σὲ ἐρμηνέψω αὐτὰ, ἂν καὶ
ἐσύ εἶσαι τόσο σοφὸς ποῦ δὲ θάχεις ἴσως καθόλου
ἀνάγκη ἀπ' τὰ λόγια μου, ἀφοῦ καὶ στὸ Νέστορα
μπορεῖς νὰ συμβουλέψεις ἐκεῖνο ποῦ πρέπει.

Τίμωννας. Θὰ γίνον αὐτὰ, Φιλιάνη· μὰ ἔλα κον-
τά· θὰ σὲ περιποιηθῶ κ' ἐσένα μὲ τὴν ἀξίαν.
Φιλιάνης. Ἀνθρώποι! μούσπασε τὸ κεφάλι ὁ ἀ-
χάριστος, γιὰτὶ τὸν ἐρμηνέψα τὰ ὠφέλιμα.

(Ὁ Φιλιάνης φεύγει κρατῶντας τὸ κεφάλι του.
Φαίνεται ὁ Δημέας).

Τίμωννας. Νὰ, ἔρχεται καὶ τρίτος, ὁ ῥήτορας Δη-
μέας κρατῶντας ψήφισμα στὸ δεξί του καὶ λέγον-
τας πῶς εἶνε συγγενὴς μας. Αὐτός, ἂν καὶ πλέ-
ρωσεν ἀπὸ δικὰ μου στὴν πόλιν δέκα τάλαντα σὲ
μὴ μέρα — γιὰτὶ εἶχε καταδικαστεῖ καὶ τὸν ἐθα-
λαν φυλακὴ ποῦ δὲν τὰ πλέρωνε, κ' ἐγὼ ἀπὸ λύπη
τὸν λευτέρωσα— ὅταν προχτὲς τοῦπεσε ὁ λαχνὸς νὰ
μοιράσει στὴν Ἐρεχθίδᾳ φυλὴ τὸ θεωρικόν, καὶ
πῆγα κ' ἐγὼ ζητώντας τὸ μερτικό μου, ἔλεγε πῶς
δὲν μὲ ξέρει νᾶμαι πολίτης.

Δημέας. Προσκυνῶ, Τίμωννα, μεγάλο καμάρι τῆς

γενιᾶς, στήριγμα τῶν Ἀθηναίων, προστάτη τῆς
Ἑλλάδας· καὶ βέβαια ἀπὸ πολλὴν ὥρα μαζεμένος
ὁ λαὸς καὶ οἱ δύο Βουλὲς σὲ προσμένουν. Μὰ ἀκουσε
πρωτῆτερα τὸ ψήφισμα, ποῦ ἔχω προτείνει γιὰ τι-
μή σου. «Ἐπειδὴ ὁ Τίμωννας, ὁ γυιὸς τοῦ Ἐρε-
κτιδῆ, ὁ Κολυττέας, ἀνθρώπος ὅχι μόνον καλὸς καὶ
τίμιος παρὰ καὶ σοφὸς σὰν κανένας ἄλλος μὲς στὴν
Ἑλλάδα, σ' ὅλο τὸν καιρὸ κάνει πάντα τὰ πιὸ
καλὰ στὴ χώρα μας, κ' ἔχει νικήσει στὶς γροθιές
καὶ στὸ πάλεμα καὶ στὸ τρέξιμο στὴν Ὀλυμπία
σὲ μὴ μέρα καὶ μ' ἀμάξι, ποῦ τῶσερναν ἡλικιω-
μέν' ἄλογα καὶ μ' ἄλλο ποῦ τῶσερναν πουλάρια—»

Τίμωννας. Μὰ ἐγὼ οὔτε γιὰ νὰ δῶ δὲν πῆγα
ποτέ στὴν Ὀλυμπία.

Δημέας. Καὶ τί μ' αὐτὸ; θὰ πᾶς νὰ δεῖς ἀρ-
γότερα· τέτοια εἶνε καλύτερα νὰ μπαίνουν πολλά.
«Καὶ πολέμησε παλληκαρίσια πέρσι γιὰ τὴν πόλιν
κοντὰ στὸ Μενίδι κ' ἔσφαξε δύο τάγματα Πελο-
ποννήσιους—»

Τίμωννας. Πῶς; μὰ ἐμένα οὔτε στὸν κατάλογο
τῶν πολεμιστῶν δὲ μ' ἔγραψαν, γιὰτὶ δὲν εἶχα ἄρ-
ματα.

Δημέας. Τὰ λές πολὺ ταπεινὰ γιὰ τὸν ἑαυτό
σου· μὰ ἐμεῖς θὰ εἴμαστε ἀχάριστοι ἂν τὰ λησμο-
νούσαμε· «Κι' ἀκόμα ἐπειδὴ δὲν ὠφέλησε καὶ λίγο

του. Ἀρχομανία ἐγκληματική καὶ κωμική, σάν τὸν κ. Δηλιγιάννη, δὲν ἔδειξε. Τρίτο αὐτό, κ' ἐπιταί καὶ συνέχεια.

Καὶ ὅμως ὁ «Νουμάς» καὶ μ' ὅλ' αὐτά, Θεοτοκικός δὲν εἶνε.

Γιατὶ καὶ τοῦ κ. Θεοτοκῆ ἡ δρᾶσις εἶνε ἀρνητική. Δὲν κἀνεὶ τὸ Κακό. Δὲν ἔχει ὅμως καὶ τὴν δύναμι τὴν μεγάλη τοῦ χρειάζεται γιὰ νὰ γίνη τὸ Καλό.

Τίποτε καὶ Πολύ—χρειάζεται. Ἕνας ἄνθρωπος. Καὶ ὁ Ἕνας αὐτός, δυστυχῶς, δὲν εἶνε ὁ κ. Θεοτόκης.

Περὶ τοῦ νὰ ποῦμε πῶς ὅταν δὲν εἶνε αὐτός, δὲν ἔμπορεῖ νὰ εἶνε οὔτε ὁ κ. Ζαΐμης, οὔτε ὁ κ. Διληγεώργης, οὔτε ὁ κ. Ράλλης οὔτε κανένας ἄλλος ἀπὸ τοὺς ἐν κυκλοφορίᾳ κ' ἐν κυσφορίᾳ Ἐπιφανείς.

ΕΝΑΣ λοιπὸν χρειάζεται. Καὶ ὁ Ἕνας αὐτός θὰ γίνη ἀρχηγὸς τοῦ κομματός, τὸ ὅποιον ἔχει ὁπαδοὺς—ἐκτὸς τῆς Βουλῆς πάντοτε—ἀλλὰ δὲν ἔχει καὶ Ἀρχηγό.

Ἕνας χρειάζεται, δυνατός, ἀποφασιστικός, ριψοκίνδυνος, γιὰ νὰ γίνη ἀρχηγὸς τοῦ κομματός αὐτοῦ, τὸ ὅποιον ἀναιροπολεῖ κάποιον ψαλλιδισμόν τῶν Συνταγματικῶν ἐλευθεριῶν τῶν διαφορῶν Σαμφάκων, κάποιον σφιγμένο τοῦ χαλιναριοῦ τῆς ἀρχαλιώτης Βουλῆς, κάποιον πολιτικὴν ἀπαλλοτριωμένην ἀπὸ σαλίδας καὶ ἀπὸ λόγους τοῦ κ. Παναγιωτοπούλου, κάποιον ἀναγέννησιν ἐλιγώτερον Δημοκρατικὴν, ὅπως δυστυχῶς εἶνε σήμερα, καὶ περιστότερον Νομοκρατικὴν.

Τὸ κομμα αὐτὸ ὑπάρχει, κύριοι Φαυφαρόνοι τοῦ βήματος καὶ τῶν μπαλκονίων, καὶ τὸ κομμα αὐτὸ τὸ δυναμονεῖ κάθε μέρα ἡ Πολιτεία σας καὶ ὁ Ραυπαγαδισμός σας.

Καὶ στὸ κομμ' αὐτὸ ἀνήκει καὶ «Νουμάς». Καὶ προσδοκᾷ καὶ αὐτὸς μαζί με τοὺς ἄλλους, τοὺς λίγους κ' ἐκλεχτοὺς ὁμοφρονέας του, τὴν γέννησιν τοῦ Ἀρχηγοῦ του—ἐνδὸς Διγενῆ Ἀκρίτα, ἡ ἐνδὸς Ἡρακλῆ—καὶ μαζί μ' αὐτὴν καὶ τοῦ Ἑθνους τὴν ἀναγέννησιν.

Ο ΝΟΥΜΑΣ

τὴν πολιτεία σὺν νομοθέτῃ καὶ συμβουλᾷ τοῦ καὶ στρατηγῆς γι' αὐτὰ ὅλα νὰ αποφασίσῃ ἡ βουλὴ καὶ ὁ λαὸς καὶ ἡ Ἡλικία σὲ φυλὲς καὶ οἱ δῆμοι ξεχωριστά καὶ ὅλοι μαζί νὰ στήσουν χρυσὸν ἀντρίαντα τοῦ Τίμωνος δίπλα στὴν Ἀθηνᾶ στὴν Ἀκρόπολη, κρατῶντας ἀστροπελέκι στὸ δεξιόν του, καὶ νὰ τὸν στεφανώσουν με χρυσὰ στεφάνια καὶ νὰ διαλαλήσουν τὸ στεφάνωμα σήμερις στὰ Διονύσια με κινούργους τραγωδίας—γιατὶ πρέπει γι' αὐτὸν σήμερις νὰ γιορτάσουν τὰ Διονύσια—Ἐπρότεινε τὴ γνώμη ὁ Δημέας ὁ ρήτορας, ποῦ εἶνε στενὸς συγγενὴς του καὶ μαθητὴς του, γιατί καὶ ρήτορας μεγάλος εἶνε ὁ Τίμωνας καὶ ὁ τὴν ἄλλο ἀκόμα θελήσει. Λοιπὸν αὐτὸ εἶνε τὸ ψήφισμα γιὰ σένα. Κ' ἐγὼ ἤθελα νὰ σοῦ πῶ καὶ τὸ γινὸ μου, ποῦ γιὰ τ' ὄνομα σου τὸν ἔχω βγάλει Τίμωνα.

Τίμωνας. Τί λές, ὦ Δημέε, ἀπὸ οὔτε παντρεμένος δὲν εἶσαι, τοῦλάχιστο ἀπ' ὅσο ξέρουμε κ' ἐμεῖς;

Δημέας. Μὰ θὰ παντρευτῶ, ἂν θέλῃ ὁ θεός. τοῦ χρόνου καὶ θὰ κἀνὸ παιδί, κ' ἐκεῖνο ποῦ θὰ γεννηθεῖ—γιατὶ θὰ εἶνε ἀρσενικό—τὸ λέω ἀπὸ τὰ τῶρα Τίμωνα.

Τίμωνας. Δὲν ξέρω, ἂν θὰ παντρευτεῖς ποτέ, μακαρᾷ, τρώγοντας τέτοια ξυλιά ἀπὸ μένα.

ΜΙΑ ΓΕΡΗ ΓΡΟΘΙΑ Χατζιδάκης καὶ Κρουμπάχερ

Πέρτυ στὰ «Παναθηναία» ὁ σοφὸς κ. Χατζιδάκης ἔγραψε τ' ἀκόλουθα. «Ὅμοίως πάντες ἐπιστάμεθα ὅτι μετὰ τοῦ ὀνόματος Ρωμαῖος, Ρωμαῖκο κτλ. συνάπτεται σήμερον παρ' ἡμῖν πᾶσα κοινωνικὴ καὶ πολιτικὴ ἀτασθαλία καὶ ἀκοσμία» πρὸς τοῦ Ρωμαίου ἡ γυνὴ ἔρχεται ὑστερα, πέντε Ρωμαῖοι, δέκα γυνῶμες, ἡ δὲ θὰ φθειάσωμε (sic) τὴν τὴν Ρωμαῖκο κτλ. Δὲν ἐξετάζω τὴν αἰτίαν τοῦ ἐξευτελισμοῦ τῆς ἄλλοτε περιδόξου καὶ πολυζήλου ὀνομασίας ταύτης, ἀρκεῖ ὅτι ἀπὸ πολλοῦ ὁμολογουμένως ταῦτα σημαίνει. Καὶ ὅμως διὰ ταύτης τῆς οὕτως ἐξευτελισμένης καὶ πᾶσαν πολιτικὴν ἀκοσμίαν σημαίνουσης λέξεως τολμῶσι νὰ σημαίνωσι [ὡς τῆς καλλιπέπειας] καὶ ρυπαίνωσι τὰ ἱερῶτατα ἡμῶν, ἡτοὶ τὸ ἔθνος, τὴν ἱστορίαν καὶ τὴν πατρίδα, συμβουλευόντες ἡμῖν νὰ ὀνομαζώμεθα Ρωμαῖοι, οὐχὶ Ἕλληνες, καὶ γράφοντες τὴν ἱστορίαν τῆς Ρωμαϊστίνης. Ὡς φαίνεται διὰ πάντων τούτων ἐπιθυμοῦσι νὰ διδάξωσι [καλλιπέπειστα] καὶ πείσωσι ἡμᾶς ὅτι περὶ τῆς πατρίδος, τῆς ἱστορίας καὶ ἡμῶν αὐτῶν τοιούτην ὁρεῖλομεν νὰ ἔχωμεν ἐννοίαν ὁποῖαν ἡ λέξις Ρωμαῖος, Ρωμαϊστίνη, Ρωμαῖκο ἐκφράζει»

Σ' ἀρτὰ τοῦ ἀπαντᾷ ὁ Κρουμπάχερ (*) τ' ἀκόλουθα.

«Δὲν πιστεύω τὰ μάτια μου ὅτι διδάσκα ἀρτὰ τὰ λόγια. Μὰ λοιπὸν δὲν ἐννοεῖ ὁ διαδρασμένος συγγραφεὺς πῶς με τὴν ἐρμηνεία του πρὸς βαθιὰ πληγώνει καὶ τοὺς Ἕλληνες τοὺς ἰδίους καὶ τοὺς προγόνους τοὺς πρὸς ὅσοι ἀθῶν μεταχειρίζονται τὴν κληρονομικὴν τοῦ λαοῦ ὀνομασία. Ἄν τ' ὄνομα Ρωμαῖος κτλ. ἀκόμα καὶ με τοὺς Ἕλληνας ἀπόχρησε τὴν ἀσκήμη ἀρτὴν παρσενία, τότε πρέπει νὰ φταῖν τ' ἀληθινὰ ἡ ὑποθετικὴ ἄσκημη φυσικά τοῦ λαοῦ ποῦ λέγεται μ' ἀρτὰ τ' ὄνομα Ἄν εἶναι ἔτσι, τότε μπορεῖ κανεὶς νὰ προσητέψῃ πῶς σὲ λιγάκι καὶ τὸ καινὸ ὄνομα Ἕλληνες θὰν τὸ καταστρέψῃ ὁ ἴδιος ἀπελπισμός ποῦ κατὰστρεψε καὶ τ' ὄνομα Ρωμαῖος. Περὶ τοῦ ὅμως νὰ ἐκφυλίζεται κανεὶς ἀπὸ τίς φράσεις ποῦ ἀναφέρνει ὁ Χατζιδάκης. Εἶνε φράσεις τῆς ἀφτοκοροϊδίας ποῦ ἔσως βρίσκεται τὸ ἴδιο σὲ κάθε μορφωμένο λαό. Θυμηθεῖτε ἄχαρνα

(*) Das Probleme der Neugriechischen Schriftsprache σ. 193. München, 1903.

τί πρόσωπο παίζουν οἱ Γερμανοὶ καὶ οἱ Γερμανικὲς φυλὲς (μάλιστα οἱ Σουάβοι καὶ οἱ Ἑσσοί) μέσα στὶς παροιμίες. Πρὸς Wander, Λεξικὸ τῶν Γερμ. παροιμιῶν Τόμ. Α', 577 καὶ ἐξ. Β', 625, Δ', 404 καὶ ἐξ. Ε', 1127 καὶ ἐξῆς. Με τοὺς Ἕλληνες ἡ ἀγάπη ἀρτὴ τῆς ἀφτοκατηγορίας—ποῦ ἔσως κολλάζει κάπως τὴν ἐθνικὴ φαντασία καὶ τὸ σωβινισμό, τυχὸν ὑπερβολικά—εἶναι παρὰ πολὺ ἐκπλωμένη. Ἀμα διαβάσεις ἐλληνικὴ ἐφημερίδα, ἀμέσως βλέπετε πῶς τρέλλα δὲν ὑπάρχει καὶ κακία ποῦ δὲν κατηγοροῦν οἱ Ἕλληνες τὸν ἑαυτὸ τους καὶ μάλιστα τοὺς πολιτικούς τοὺς ἀρχηγούς».

Τί μάθημα, τίε μου! Νὰ δοῦμε τώρα τί θ' ἀπαντήσει ὁ κ. καθηγητὴς. Προσδοκῶμεν ἀπάντησιν νεκρῶν. Ἕνα πρᾶμα ὅμως μπορεῖ κανεὶς ἀπὸ τώρα νὰ παρατηρήσῃ, δηλαδὴ πῶς γράφοντας ὁ ξένος ἐπιστημονικά καὶ ἴσως μαντέβει καὶ κρίνει τὰ πρᾶματα πολὺ σωστότερα παρ' ὅτι κρίνει ὁ σοφὸς (ἡ σοφιστὴς) καθηγητὴς μας ἂν καὶ ξέρει τὴ γλῶσσαν καλύτερα. Γιατὶ τὴν παρασημασία ποῦ προμαντέβει ὁ Κρουμπάχερ πῶς μὴ μέρη μπορεῖ ἴσως κατὰ τὴ θεωρίαν τοῦ Χατζιδάκειος ν' ἀποχτήσῃ τ' ὄνομα Ἕλλην τὴν ἔχει καὶ ὅλας ἀπὸ τώρα στὴ φράση «Ἑλληνικὴ Πολιτεία» (σὲ λίγο θὰν τὴν ἀποχτήσῃ καὶ στὴ φράση «Ἑλληνικὴ Καθ' ἑστίαν»).

K. ΤΕΦΑΡΙΚΗΣ

Υ. Γ. Δὲν εἶνε καλύτερα νὰ μὴν ἀπαντήσῃ τίποτε ὁ κ. Χατζιδάκης; Γιατὶ ἂν καὶ πάλι ἔχρητα βρίζει τὸ ἔθνος μπορεῖ ἴσως νὰ μὴ βρεθεῖ ἄλλος Κρουμπάχερ νὰ μὴς βγάλει ἀπὸ τὴ λήσπη με τὴν ἀρχοντιά. Πρὸς φρόνημα εἶνε νὰ πεῖ ὅπως ὁ Πιστόλας, πῶς θὰ τοιανὴ οὐρανὸ καὶ γῆ. καὶ ἔπειτα... νὰ γιορτάσῃ τὸ πρῶτο τοῦ Κρουμπάχερ ἡμερᾶ.

ΠΕΣ ΜΟΥ ΤΑ ΜΑΤΙΑ ΤΙ ΕΓΙΝΑΝ;

Ἀγάπη ἐσύ ποῦ σπαρταρᾷς μέσ' ἐς τὴν καρδιά, Ἄν σου δώκων λευκὴ στολὴ τα πλάσματα τοῦ νοῦ σου πῆραν τὴν τρελλὴ χαρὰ, σου πῆραν τὴν χαλὴ, Ἀγάπη ἐσύ, ποῦ σάγαπῶ δὲν εἶπες κανενοῦ.

Κιὰν σὲ δυὸ μάτια ζήτηδες λιμάνι σιωπηλὸ
Νύχης φωτιά κιὰ πόδοσκεπο 'ς τὸν κρῖο τὸν βοριά,
Πές μου τὰ μάτια τί ἐγιναν; γιατί ἀπὸ πέρα ἀπ' τὸν
[γιαλὸ
Θωρὸ μὴ μάστιγ συννεφιά καὶ κύματα βουνά...

ΚΩΣΤΑΣ ΓΟΥΝΑΡΗΣ

Δημέας. Ὡ-ὦχ! τί εἶν' αὐτό; πασιζέεις, Τίμωνα, νὰ γίνεις τύραννος καὶ χτυπᾷς τοὺς λεύτερους χωρὶς νᾶσαι καλὰ—καλὰ λεύτερος οὔτε πολίτης; μὴ γλήγορα θὰ τιμωρηθεῖς καὶ γιὰ τᾶλλα καὶ γιατί ἐβαλες φωτιά στὴν Ἀκρόπολη.

Τίμωνας. Μὰ δὲν κἀνεὶν ἡ Ἀκρόπολη, ἀρρεῖς, γι' αὐτὸ φρίνεται πῶς τυκοφαντεῖς.

Δημέας. Μὰ ἐγίνες καὶ πλούσιος, γιατί ἀνοιξες κρυὰ τὸ θησαυροφυλάκιον.

Τίμωνας. Οὔτε τὸ θησαυροφυλάκιον ἀνοίχτηκε γιὰ τοῦτο εἶνε ἀπίστευτα καὶ αὐτὰ σου.

Δημέας. Θ' ἀνοίχτῃ ὅμως ἀργότερα κ' ἐσὺ ἀπὸ τὰ τῶρα ἔχεις ὅσα ἦσαν ἐκεῖ μέσα.

Τίμωνας. Λοιπὸν πάρε καὶ ἄλλα.

Δημέας. Ὡχ ἡ εὐχὴ μου!

Τίμωνας. Μὴ φωνάζεις, γιατί θὰ σοῦ κατεβί-σω καὶ τρίτη. Ἠθάμονα παρὰ πολὺ γελοῖος νὰ σφάξω ξαμαχτωτὸς δυὸ τάγματα Λακεδαιμόνιους καὶ νὰ μὴν ταλιαρίσω ἕναν συχμένο παλιανθρωπάκο. Τοῦ κἀκού βέβαια θάμουν καὶ στὰ Ὀλύμπια νικητὴς στὶς γροθιὰς καὶ στὸ πάλεμα. (Ὁ Δημέας φεύγει.) Μὰ τί εἶνε τοῦτο; Δὲν εἶνε αὐτός ὁ Θρασυκλῆς ὁ φιλόσοφος; Βέβαια δὲν εἶνε ἄλλος. Νά, με πεταμένο τὸ πηγούνη καὶ με σηκωμένα τὰ φρύδια, κορδομένος γιὰ κάτι τις ἔρχεται, κοιτάζοντας σὰν Τιτάνας, με

σηκωμένα τὰ μαλλιά ποῦχει στὸ κούτελο, ἴδιος με Βορῆα ἢ με Τρίτωνα σὰν ἐκεῖνους, ποῦ ζωγράφησαν ὁ Ζεῦξ. Αὐτὸς με τὰ συμμαζεμένα φερσίματα καὶ με τὴν ἡσυχη περπατησιὰ καὶ τὸ σεμνὸ ντύσιμο, ποῦ διηγίεται ἀπ' τὴ χαρκαυγὴ χίλις δυὸ γιὰ ἀρετὴ καὶ κατηγορεῖ ὅσους ἀγαποῦν τὴν ἀπόλαυση καὶ παινεύει τὴν ἐλιγάρκεια, ὅταν φτάσῃ στὸ δειπνὸ λου-σμένος καὶ ὁ δούλος τοῦ δώσῃ μεγάλο ποτήρι—καὶ ρουφᾷ πρό πάντων τὸ ξενόροτο—σὰ νᾶπιε ὅλο τὸ νερὸ τῆς Ἀθήνης, ἀρχίζει νὰ λέει τὰ πρὸ ἀντίθετα με τὰ προῖνα ἐκεῖνα λόγια, ἀρπάζοντας πρῶτος σὰ λύκος τὰ φαγιά καὶ σπρώχνοντας με τὸν ἀγκωνά του τὸ διπλανό του, γιομάτος; σάλτσα τὰ γένια, γιομίζοντας τὴν παραδαρμένην του σὰ σκύλος, σκυμμένος στὸ τραπέζι σὰν νὰ περιμένει, πῶς θὰ βρεῖ μέσα στὴν πιπέλα τὴν ἀρετὴ, σφυγγίζοντας προ-σεχτικὰ τὰ πιάτα με τὸ δάχτυλο, γιὰ νὰ μὴν ἀφί-σει οὔτε μὴ στάλα σάλτσα. Πάντα παραπονιάρης, καὶ ἂν πάρει μονάχα αὐτὸς ὅλη τὴν πηττα ἢ τὸ γουρουνόπουλο, ποῦ εἶνε τὸ πρὸ τρανὸ σημάδι τῆς λιχουδιᾶς καὶ τῆς λαίμαργίας, κρασποκτιέρας καὶ μεθύστακας ποῦ φτάνει ὄχι μονάχα ἴσα με τὸ τρα-γοῦδι καὶ τὸ χορὸ, παρὰ καὶ στὴ βροσιὰ καὶ στὸ θυμὸ. Κι' ἀκόμα, τότες δὲ καὶ ἂν εἶνε, ἀπάνου στὸ πιοτὶ λέει πολλὰ γιὰ φρονιμάδα καὶ σεμνότητά καὶ

